

V Praze 10. února 2020
Čj.: 14/20

Stanovisko

k návrhu zákona o stavebních výrobcích a jejich použití do staveb a o změně některých zákonů

I. Úvod

Cílem této předlohy je zpracování jednoho právního předpisu, který souhrnně upraví požadavky pro oblast stavebních výrobků, při dodávání na trh, dodávání na stavbu/staveniště, dozoru nad nimi, a současně z hlediska jejich navrhování a použití ve stavbě.

Návrh představuje úpravu pro oblast výrobků, na které se nevztahuje nařízení (EU) č. 305/2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh (neharmonizovaná oblast).

PK RIA se vyjadřovala již k hodnocení dopadů regulace (RIA) k věcnému záměru zákona (OVA 1092/16). PK RIA příslušnou RIA akceptovala s jedinou připomínkou – doplnit pasáž, která by konkretizovala, jak velká část trhu se stavebními výrobky je harmonizována (alespoň procentní odhad) a jak velká část je naopak ponechána na domácí regulaci.

Návrh zákona byl projednáván s Evropskou komisí v rámci procesu notifikace podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015, o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti. V průběhu tohoto projednávání byl návrh upravován podle připomínek Evropské komise.

Během notifikace bylo publikováno nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2019/1020 ze dne 20. června 2019, o dozoru nad trhem a souladu výrobku s předpisy a o změně směrnice 2004/42/ES a nařízení (ES) č. 765/2008 a (EU) č. 305/2011, jež taktéž ovlivnilo podobu ustanovení o dozoru.

Předkladatel měl tedy evidentně poměrně malý diskreční prostor pro navrhování jednotlivých dílčích variant.

II. Připomínky a návrhy změn

Definice problému a cíle řešení se vztahují k nejednotnosti právní úpravy a nedostatečného provázání problematiky stavebních výrobků s oblastí navrhování a provádění staveb.

Hlavním cílem je dle předkladatele „přiblížit ... národní úpravu evropskému systému a odstranit tak podstatné systémové rozdíly a odlišnosti“, dále též „stanovit podmínky pro dozor nad plněním požadavků pro uvádění a dodávání stavebních výrobků s označením CE a stanovených stavebních výrobků na trh v České republice při jejich dodání přímo na staveniště a do skladovacích prostor stavby“. Předkladatel v popisu současné situace uvádí několik kvantitativních informací.

Návrh zákona dle vyjádření MPO převážně slučuje dnes roztržitěnou úpravu, přesto je zjevné, že zavádí nové povinnosti – např. nahrazuje prohlášení o vlastnostech (výrobku) prohlášením

o shodě. Dle vyjádření MPO nejsou důsledky pro dovozce a podnikatele ve stavebnictví zásadní, avšak toto tvrzení je třeba podpořit argumenty (viz připomínky dále).

Návrh variant řešení

Uvažované čtyři varianty jsou navrhovány z pohledu možné celkové legislativní úpravy, nejedná se o varianty konkrétního řešení regulatorní úpravy. Z pohledu principů RIA se nejedná o skutečné varianty. Z pohledu usnesení vlády č. 872 ze dne 5. října 2016, kterým vláda České republiky schválila návrh věcného záměru zákona o stavebních výrobcích a jejich použití do staveb, s úpravami podle připomínek uvedených ve stanovisku Legislativní rady vlády, jsou 4 varianty diskutované ve zprávě RIA irelevantní.

Dopady

Pro analýzu dopadů navrhované regulace je klíčová informace o tom, jak velká část trhu se stavebními výrobky je harmonizována a tedy regulována v rámci EU a jak velká část je naopak ponechána na domácí regulaci. Dle vyjádření MPO je harmonizováno ca 65 -70% trhu. Bylo by vhodné uvést způsob, jímž byl tento odhad učiněn, aby bylo vyjádření přesvědčivé.

Dále by bylo v části náklady a přínosy vhodné uvést,

- důsledky (patrně převážně negativní) nedostatečných informací v případě prohlášení o vlastnostech výrobků, což je snad možné s využitím informací uvedených v kapitole 1.6.
- zdali, v jaké míře a proč přispěje navržená regulace ke snížení negativních důsledků, tj. odhadnout přínosy kvalitativně, s využitím informací či odhadů o velikosti trhu, který bude zasažen,
- případně na vybraných příkladech z dostupných zdrojů (ČOI) odhadnout/stanovit cíl snížení rizik, který bude základem pro přezkoumání účinnosti regulace
- odhad či logické argumenty kvalitativního charakteru, upřesňující důsledky pro podnikající subjekty, které budou muset namísto prohlášení o vlastnostech uvádět prohlášení o shodě a zajišťovat tak ověření, zkoušky, certifikaci, apod. Vzhledem k tomu, že tento odhad nelze učinit pro celý trh, který bude zasažen, kvůli nedostatku informací a dat, doporučujeme identifikovat a uvést příklady výrobků s vysokými náklady na ověření, středními náklady a nízkými náklady na ověření a spolu s informacemi o rozsahu jejich dovozu či objemu na trhu odhadnout náklady pro podnikatelské subjekty a zdůvodnit, zdali se bude jednat o náklady z pohledu podnikatelských subjektů marginální či nikoliv.

Dále doporučujeme uvést podrobnější informace, nakolik a jak předkladatel využil diskreční prostor (pokud je) pro úpravu v ČR a nakolik využil možnosti inkrementální regulace (= gold plating), tj. v jakých případech a jak moc regulace navrhuje národní specifika v evropské úpravě, jdoucí nad rámec nezbytných minimálních požadavků evropské regulace. Pro tyto inkrementální regulatorní intervence by měla být uvažována variantní řešení (pokud jsou v kontextu evropské regulace přípustná) a varianty a pro zvolenou variantu by měla být provedena analýza dopadů (nákladů a přínosů). Toto posouzení ovšem nyní není na základě předložené zprávy RIA možné.

III. Shrnutí připomínek ke zprávě z hodnocení dopadů regulace (zpráva RIA)

PK RIA uplatňuje následující doporučující připomínky:

1. Na základě jakých odhadů lze uvést velikost trhu, který bude regulací zasažen?
2. Uvést/odhadnout náklady a přínosy regulace, a v rozsahu či podle požadavků uvedených výše v textu stanoviska.
3. Uvést, jaká část úpravy je v návrhu zákona předkládána nad či mimo rámec úpravy EU? Jaké by bylo rozdíly v dopadech (nákladech a přínosech) v případě minimální/nejnutnější možné regulace dle požadavků a EU a regulace navržené MPO? V jakém případě přínosy převažují nad náklady větší měrou?

IV. Závěr

Pracovní komise Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace **na základě posouzení zprávy z hodnocení dopadů regulace doporučuje** Legislativní radě vlády, **aby byl návrh zákona o stavebních výrobcích a jejich použití do staveb a o změně některých zákonů doporučen vládě ke schválení** za předpokladu zohlednění výše uvedených **doporučujících připomínek.**

Vypracovali:

Prof. Ing. Jiřina Jílková

RNDr. Jan Vozáb, Ph.D.

prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc.

v. r.

předsedkyně komise